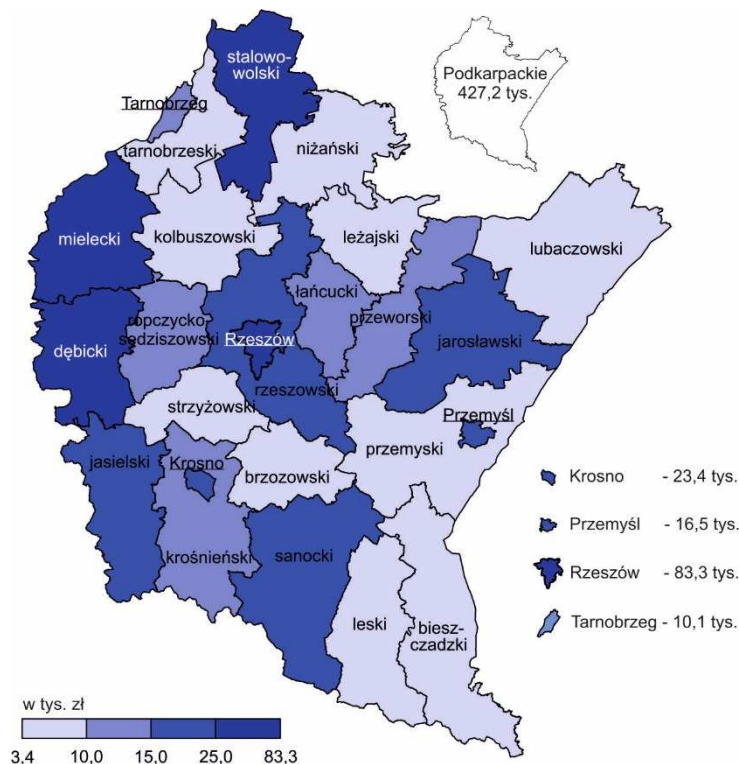

RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2014 R.

Pracujący

W końcu grudnia 2014 r. w województwie podkarpackim liczba pracujących w gospodarce narodowej wyniosła 427,2 tys. osób (według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji). Stanowiła ona 4,8% ogółu pracujących w kraju. Liczba pracujących na Podkarpaciu w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 4,0 tys. osób, tj. o 0,9% (w kraju wzrosła o 2,1%). W ciągu roku najwięcej pracujących (w sekcjach o najwyższym udziale w liczbie pracujących ogółem) przybyło w podmiotach zaliczanych do sekcji: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (wzrost o 3,1%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,7%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 2,1%).

Pracujący według powiatów w 2014 r.

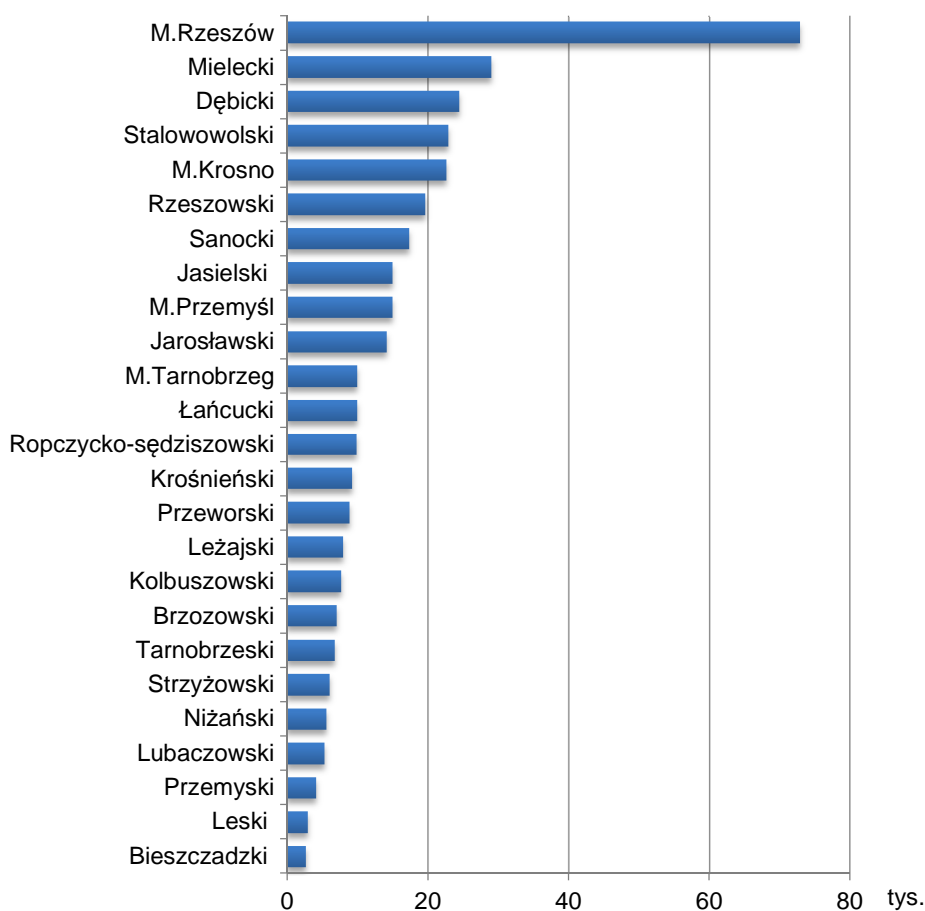

Liczba pracujących w stosunku do 2013 r., zwiększyła się w szesnastu powiatach, a najbardziej w powiecie: strzyżowskim (o 6,9%), ropczycko-sędziszowskim (o 6,3%) i tarnobrzeskim (o 6,0%). Największy spadek liczby pracujących zaobserwowano natomiast w Tarnobrzegu (o 6,0%), w powiecie krośnieńskim (o 3,8%) i w Krośnie (o 3,4%).

Przeciętne zatrudnienie

W 2014 roku przeciętne zatrudnienie (według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji) w województwie podkarpackim wyniosło 357,3 tys. osób i w porównaniu do poprzedniego roku pozostało na podobnym poziomie. W kraju w stosunku do 2013 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 1,0%. W naszym regionie największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w powiecie mieleckim (o 4,4%), a w mniejszym stopniu zwiększyło się w powiatach: przeworskim (o 2,5%), kolbuszowskim (o 2,4%), leskim i dębickim (o 2,3%) oraz niżańskim i rzeszowskim (o 2,2%). Spadek natomiast zanotowano w powiecie krośnieńskim (o 4,5%), w Tarnobrzegu (o 4,2%) oraz w Rzeszowie (o 3,1%).

Przeciętne zatrudnienie według powiatów w 2014 r.

Większość zatrudnionych w województwie podkarpackim skupiał sektor prywatny (62,3% ogólnej liczby zatrudnionych, wobec 37,7% w sektorze publicznym). Przewaga sektora prywatnego nie była jednakowa w całym województwie. Zdecydowanie sektor ten dominował w powiecie mieleckim, gdzie w 2014 r. jego udział sięgał 77,8%, dębickim – 74,5%, stalowowolskim - 70,8% oraz w Krośnie – 70,4%. Najmniej zatrudnionych w sektorze prywatnym odnotowano w powiatach: leskim (36,4%), lubaczowskim (37,0%) oraz bieszczadzkim (39,4%).

W 2014 r. najwięcej osób było zatrudnionych w podmiotach zaliczonych do grupy sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; pozostała działalność usługowa” (42,0% ogólnej liczby zatrudnionych w województwie podkarpackim). Największy udział zatrudnionych w tej grupie zanotowano w powiecie lubaczowskim (68,4%), w Tarnobrzegu (62,3%) oraz w powiecie leskim (60,0%). Najmniejszy natomiast w powiecie mieleckim (24,8%), w Krośnie (29,3%) i w powiatach rzeszowskim i tarnobrzeskim (30,4%). Udział grupy „Przemysł i budownictwo” wyniósł 38,8% dla całego Podkarpacia i oscylował w przedziale między 14,9% w powiecie leskim, a 60,3% w mieleckim. Grupa „Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja” skupiała 18,3% ogółu zatrudnionych w województwie podkarpackim, a najwyższy jej udział zaobserwowano w powiecie rzeszowskim (25,9%), natomiast najniższy w powiecie sanockim (9,7%).

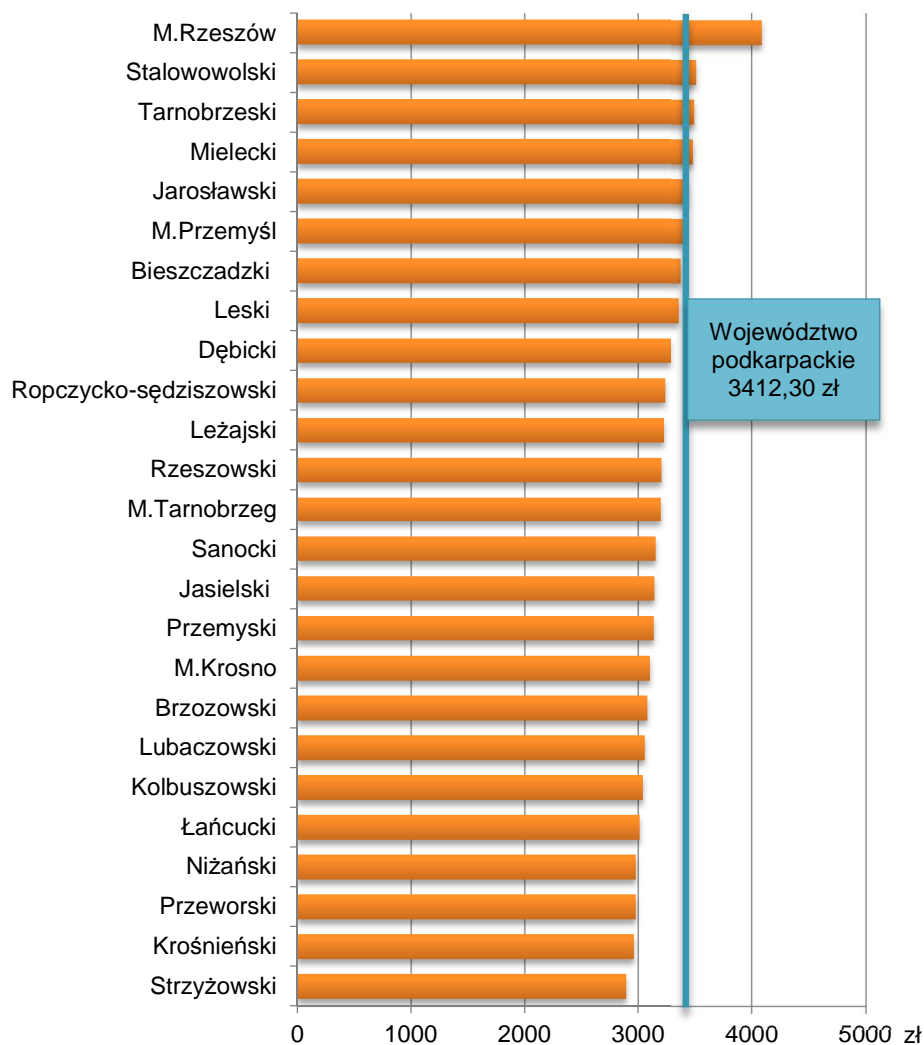
W porównaniu z rokiem 2013 przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w grupie sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja” (wzrost o 0,6%), a zmniejszyło się w grupie „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; pozostała działalność usługowa” (spadek o 0,6%).

Przeciętne wynagrodzenie

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji) w województwie podkarpackim w 2014 r. wyniosło 3412,30 zł i o 129,61 zł (o 3,9%) przewyższyło wartość notowaną w 2013 r. Pomimo wzrostu płac przeciętne wynagrodzenie na Podkarpaciu było o 14,8% niższe od średniej krajowej, która w 2014 r. wyniosła 4003,99 zł.

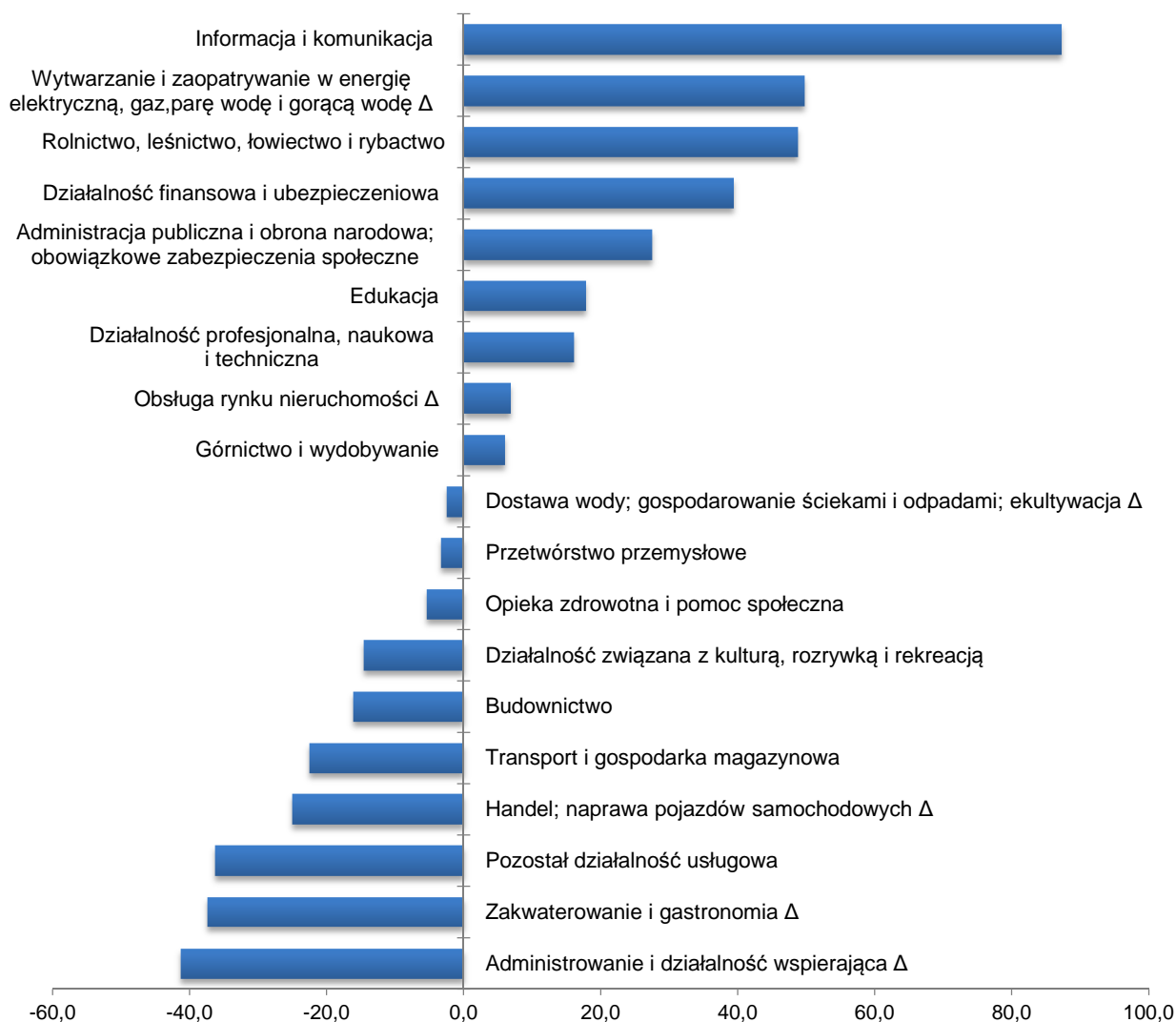
W sektorze publicznym przeciętne wynagrodzenie ukształtowało się na poziomie 3905,93 zł i było o 25,4% większe niż w sektorze prywatnym (3114,14 zł). Najwyższe wynagrodzenie odnotowano w: Rzeszowie (4087,48 zł), powiecie stalowowolskim (3513,55 zł) oraz tarnobrzesckim (3496,49 zł). W skali roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło najbardziej w Rzeszowie (o 5,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2014 r.

W 2014 r. w 9 sekcjach (spośród 19) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się powyżej średniej wojewódzkiej.

Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji w 2014 r.

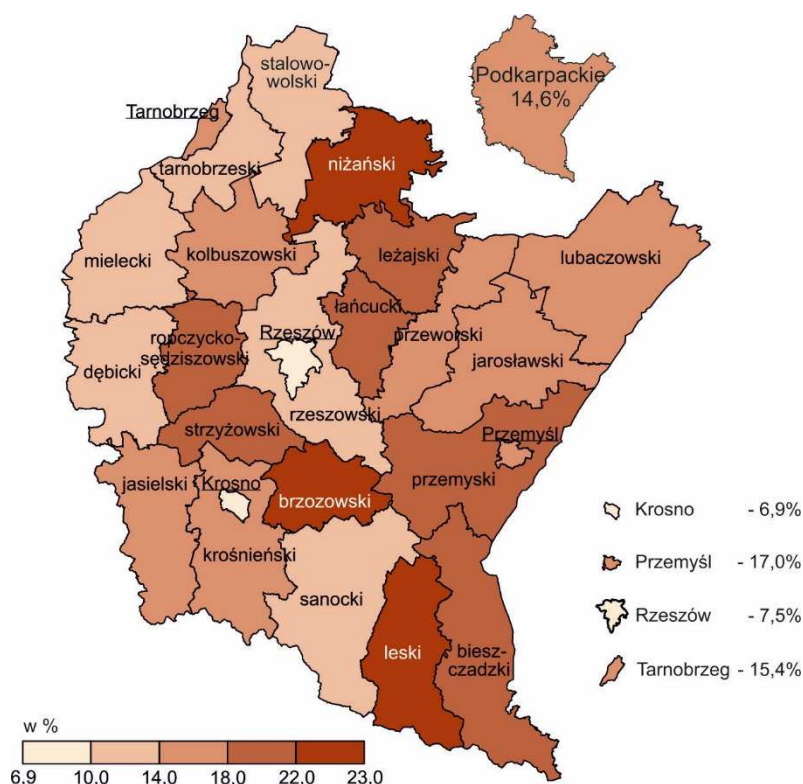

Bezrobocie

W końcu 2014 r. w województwie podkarpackim polepszyła się sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a w porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia.

W porównaniu z 2013 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia na Podkarpaciu (z 16,3% w 2013 r. do 14,6% w 2014 r.) oraz w Polsce (z 13,4% w 2013 r. do 11,4% w 2014 r.). Najwyższa stopa bezrobocia w 2014 r. wystąpiła w powiatach: nizańskim (23,0%), brzozowskim (22,6%) oraz leskim (22,1%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2014 r.

Tabl. 1. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2013	2014
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	154,2	137,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	171,3	161,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	170,9	177,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	115	102
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	16,3	14,6

^a W ciągu roku.

W końcu grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podkarpackiego wyniosła 137,9 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 16,3 tys. osób, tj. o 10,6%).

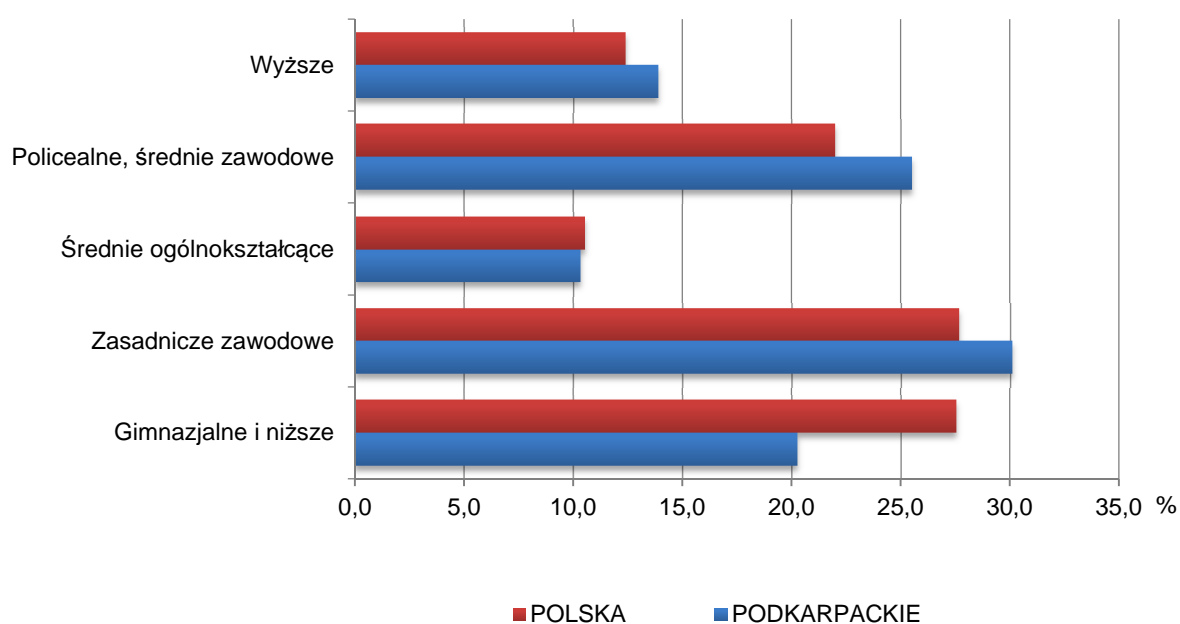
W województwie podkarpackim w końcu 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach, przy czym najwyższy w powiecie stalowowolskim (o 19,1%), a najniższy w powiatach leżajskim i mieleckim (po 4,8%).

Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu grudnia 2014 r. 122,4 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 88,8% (przed rokiem – 88,3%). Mieszkańcy wsi stanowili 63,1% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem – 63,2%).

W województwie podkarpackim wśród bezrobotnych w końcu grudnia 2014 r. (podobnie jak w kraju) przeważały kobiety, które stanowiły 51,0% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 70,3 tys. i w porównaniu z grudniem 2013 r. zmniejszyła się o 9,2%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,8 p. proc. Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2014 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2014 r. wyniósł odpowiednio: 30,2% i 21,1%. Osoby w wieku od 18 do 24 lat stanowiły 19,3% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 18,0%, a powyżej 54 lat – 11,4%.

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,1%) oraz policealne i średnie zawodowe (25,5%) – (przed rokiem odpowiednio 30,3% i 25,3% ogółu bezrobotnych). Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 20,2%, szkoły wyższe ukończyło 13,9%, a licea ogólnokształcące – 10,3%.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia w 2014 r.

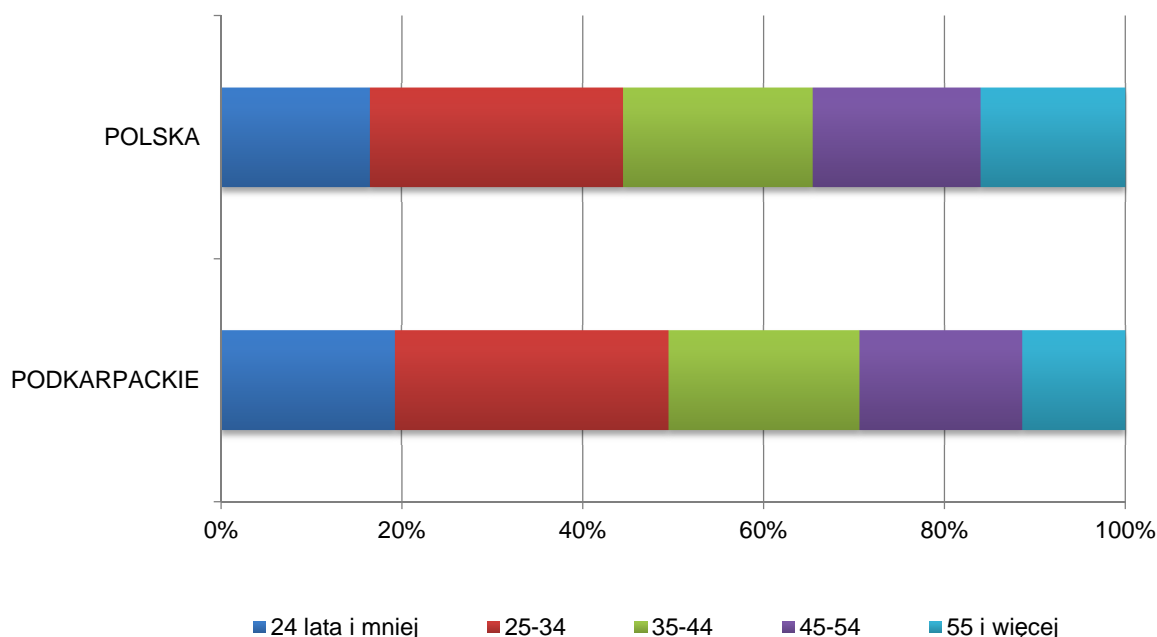

W końcu 2014 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 44,9%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, w odniesieniu do końca grudnia 2013 r., zwiększył się o 2,1 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca w końcu 2014 r. stanowiły 8,7% (rok wcześniej 8,5%) bezrobotnych, od 1 do 3 miesięcy – 17,4% (w 2013 r. 16,4%), od 3 do 6 miesięcy – 14,5% (w 2013 r. 15,9%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 14,6% (w 2013 r. 6,3%).

W ogólnej liczbie bezrobotnych 21,5% (rok wcześniej 23,2%) stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 22,0% (22,0%) oraz ze stażem pracy do 1 roku – 17,6% (16,4%).

Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą m.in. długotrwale bezrobotni (tzn. pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), których udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł w końcu grudnia 61,5% i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zwiększył się o 2,8 p. proc. W porównaniu z końcem grudnia 2013 r. zmalał udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat (z 21,2% do 19,3%), a wzrósł osób powyżej 50 roku życia (z 19,1% do 20,6%).

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku w 2014 r.

W 2014 r. w województwie podkarpackim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 161,0 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 10,4 tys., tj. o 6,0%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 82,1%.

Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2014 r. wyrejestrowano 177,2 tys. osób, tj. o 3,7% więcej niż przed rokiem. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 82,9 tys. osób (wobec 81,4 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,8 p. proc. (do 46,8%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie podkarpackim w ciągu całego 2014 r. miały do dyspozycji 60,6 tys. ofert pracy, tj. o 11,5% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 102 bezrobotnych (wobec 115 osób przed rokiem).

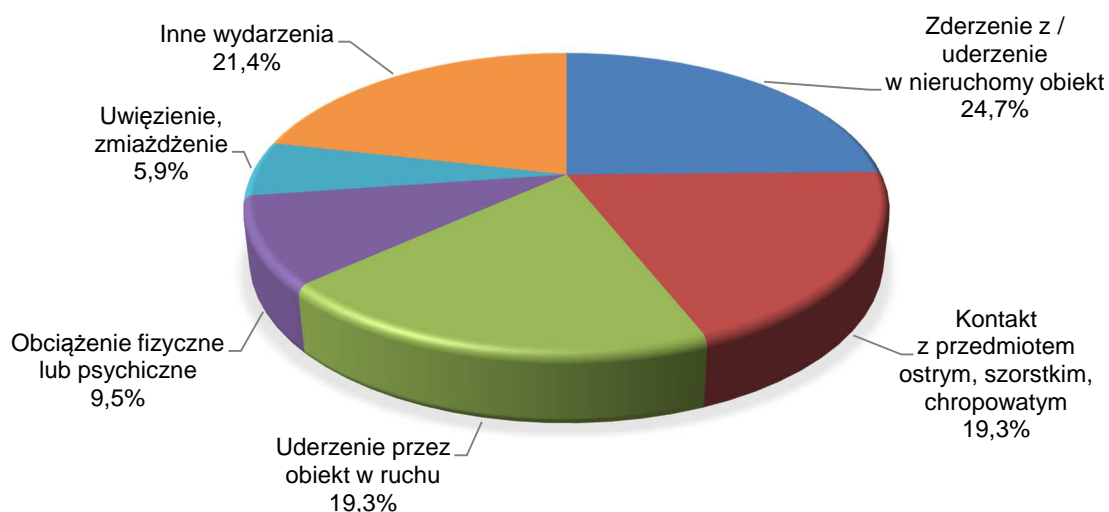
Warunki pracy

W roku 2014 w województwie podkarpackim w wypadkach przy pracy poszkodowanych zostało 3514 osób (wobec 3274 osoby w 2013 r.), w tym 9 osób w wypadkach śmiertelnych, 23 osoby w wypadkach ciężkich oraz 3482 osoby – w wypadkach lekkich. Prawie 62% poszkodowanych w wypadkach przy pracy w województwie podkarpackim pracowało w sektorze prywatnym. Najwięcej odnotowano ich w jednostkach przemysłowych (1193 osoby, tj. 33,9% ogółu poszkodowanych) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (618 osób, tj. 17,6%). W wypadkach przy pracy częściej poszkodowani byli mężczyźni (60,9% ogółu poszkodowanych, tj. o 2,9 p. proc. mniej niż w 2013 r.).

W 2014 r. najczęstszym wydarzeniem powodującym wypadki przy pracy było zderzenie z nieruchomym obiektem lub uderzenie w niego (868 poszkodowanych, tj. 24,7%) oraz kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym i uderzenie przez obiekt w ruchu (odpowiednio: 678 i 677 poszkodowanych, tj. po 19,3%).

Głównymi przyczynami wypadków przy pracy na Podkarpaciu w 2014 r. były: nieprawidłowe zachowania pracowników (58,3% ogółu przyczyn; w 2013 r. – 56,1%), niewłaściwy stan czynnika materialnego (7,9%; przed rokiem – 8,5%) oraz niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym lub jego brak (7,8% w 2014 r.; 7,0% w 2013 r.).

Poszkodowani w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wydarzeń powodujących uraz w 2014 r.

W województwie podkarpackim z tytułu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych w 2014 r. wypłacono łącznie 1249 odszkodowań, w tym 1222 świadczeń z tytułu wypadków przy pracy. Liczba wypłaconych odszkodowań była o 6 mniejsza niż przed rokiem. Łączny koszt świadczeń wypłaconych poszkodowanym w 2014 roku z tytułu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych wyniósł 4046,5 tys. zł, w tym z tytułu wypadków przy pracy 3817,2 tys. zł (w 2013 r. odpowiednio 3928,6 tys. zł oraz 3723,5 tys. zł). Średni koszt jednego świadczenia na Podkarpaciu kształtował się na poziomie 3239,79 zł i był o 109,43 zł wyższy od notowanego w 2013 roku. Największą liczbę świadczeń (607), o łącznej wartości 1799,6 tys. zł, wypłacono w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”, a średni koszt jednego świadczenia wyniósł 2964,74 zł. Również w 2013 r. najwięcej świadczeń wypłacono w wyżej wymienionej sekcji – 607 (łączny koszt wyniósł 1962,9 tys. zł), a koszt jednego świadczenia wyniósł wówczas 3233,77 zł.

W warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w 2014 r. na terenie województwa podkarpackiego pracowało 21,9 tys. osób, tj. o 1,1% mniej niż przed rokiem. Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy (szkodliwe substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat) stanowiły 61,7% ogółu liczby zagrożeń (60,9% w 2013 r.). Na działanie czynników związanych z uciążliwością pracy (praca wymagająca dużego wysiłku fizycznego lub praca w wymuszonej pozycji ciała) było narażonych 23,8% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (tak samo jak przed rokiem). Czynniki mechaniczne, a zwłaszcza niebezpieczne maszyny, stanowiły zagrożenie dla 14,5% zatrudnionych w takich warunkach (15,4% w 2013 r.).

Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według rodzaju urazu w 2014 r.

